

İLETİŞİM NEDİR?

Duyguların, düşüncelerin, haberlerin, mesajların, tutum ve tavırların karşılıklı olarak iletilmesidir. İletişim, insan ilişkilerinin temel unsurudur. Öğretmenliğin temelinde ise öğretme becerilerinin yanı sıra etkili iletişim becerileri de yer alır. Olumlu bir okul ve sınıf iklimi oluşturmanın ön koşulunda öğretmenin öğrenci ve velileriyle kurduğu etkili iletişim bulunur.

Etkili İletişimin Temelleri

Etkili iletişimde bireyler önemsenme, kabul edilme, değer görme, güven ve aidiyet duygularını hissetmek ister. Öğretmen-öğrenci iletişimde bu duyguları koşulsuz kabul ve saygı, iştenlik ve açıklık ile empati oluşturur..

Ben Dili

Bedenimizin sözsüz olarak iletişime dahil olmasıdır. İletişim anında bedenimiz hareketleriyle karşımızdaki kişiye sözsüz mesaj iletme. Öğrencilerin beden dili ile anlatmak istedikleri dikkatle gözlemlenmelidir. Ne demek istediğinin okunması gerekir. Öğrencinin tırnak yemesi, kaygı ve korkusunu; kalem arkasını ısırması, gözünü kaçırmayı utangaçlığını, ayaklarının baktığı yön, onun ilgilendiği yönü göstermesi gibi anlamlara gelebilir. Bunlar fark edilerek gerekli iletişim kurulmalıdır.

Koşulsuz Kabul ve Saygı

Öğrencilerin bireysel farklılıkların olabileceğinin farkında olmak, öğrenciler kendine has özellikleriyle değerlendirmektir. İştenlik ve Açıklık ; Öğrencilere karşı dürüst olup duygu ve düşüncelerine güvene dayalı olarak fayda etmektir. Örneğin, bir konu hakkında yeterince bilgi sahibi değilseniz "Bilmiyorum, senin için öğrenebilirim" demekten çekinmeyin. Öğrenci ile güven duygusunu oluşturacaktır.

Sen-Ben Dili

Sen Dili'nde Durum/konu hakkında karşıdaki kişiye suçlayıcı ifade şeklindedir. Suçlama içerir ve karşıdaki kişi doğal olarak savunmaya geçer. Ben Dili'nde ise duygu ve düşünceler açıklayan ifade şeklindedir. Bu ifade şekliyle karşıdaki birey incitilmez fakat birey kendi mesajını da vermiş olur. Duygu ve yapılması istenen davranış belirtilerek konuşulmalıdır.

Empati

Kendiniz diğer insanların yerine koymaya; düşüncelerin ve duygularını anlamaya çalışmaktır. 1. Ne beklerdim? 2. Ne düşünürdüm? 3. Ne hissederdim? 4. Ne yapardım? sorularını sorarak öğrenci, veli veya karşıdaki iletişimde bulunan kişi anlamaktır. Etkin Dinleme iletişim halinde olunan bireyin mesajlarına karşı duyarlı, bilinçli ve farkında olarak dinlemektir.

ÖĞRETMENİN ETKİLİ İLETİŞİMİ

01 Duyguları Kabul Etme ve Yansıtma

Öğrenci, öğretmenle bir paylaşımında bulunduğu yorum yapmadan, yargılamadan dinlenmelidir. Öğrenciyi anladığını belirten cümleler kurulması gerekir. Örneğin; "Hiç arkadaşım yok" diyen öğrenciyeye, "Olur mu hiç? Arkadaşların seni seviyor, sen yanlış hissediyorsun" demek yerine, "Hiçbir gruba ait olmadığını hissediyorsun, oldukça üzülüyorsunuzdur." gibi cümleler kurularak öğrencinin anlaşıldığı hissettirilebilir.

02 Öz Saygı Geliştirici Dil Kullanma

Öğrenci-öğretmen iletişimde kullanılan dil çok önemlidir. Öğretmen, öğrencisine herhangi bir isim takma veya etiketlemekten kaçınarak isimleriyle hitap ederek konuşmalıdır. Öğrenciyeye karşı bir eleştiride bulunulacaksa öğrencinin kişiliği yerine yaptığı davranışa göre somutlayıcı olacak şekilde yapılmalıdır. Örneğin; "Ödevin çok baştan savma yapılmış" yerine "Ödevinde yanlışların var. Yanlış yaptığın yerlerin altını çizerek doğrularını belirttim", "Çok tembelsin" yerine "Ödevlerini zamanında yapmıyorsun." gibi ifadeler kullanılmalıdır. Eleştiri gibi övgü de yerinde çok fazla kullanılmadan davranış değişikliğini oluşturacak şekilde davranışa yönelik kullanılmalıdır.

03 Ben Dili

Bedenimizin sözsüz olarak iletişime dahil olmasıdır. İletişim anında bedenimiz hareketleriyle karşıdaki kişiye sözsüz mesaj iletmektir. Öğrencilerin beden dili ile anlatmak istedikleri dikkatle gözlemlenmelidir. Ne demek istediğinin okunması gerekir. Öğrencinin tırnak yemesi, kaygı ve korkusunu; kalem arkasını ısırması, gözünü kaçırmayı utangaçlığını, ayaklarının baktığı yön, onun ilgilendiği yönü göstermesi gibi anlamlara gelebilir. Bunlar fark edilerek gerekli iletişim kurulmalıdır.

04 Sen-Ben Dili

Sen Dili'nde Durum/konu hakkında karşıdaki kişiye suçlayıcı ifade şeklindedir. Suçlama içerir ve karşıdaki kişi doğal olarak savunmaya geçer. Ben Dili'nde ise duygu ve düşünceler açıklayan ifade şeklindedir. Bu ifade şekliyle karşıdaki birey incitilmez fakat birey kendi mesajını da vermiş olur. Duygu ve yapılması istenen davranış belirtilerek konuşulmalıdır.

Bazen çocuğun geliştiği ortam, okulu, aile dinamikleri ve arkadaş çevresinin değiştirilmesi gerekmektedir.